

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Rotaru Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, în cauza penală în privința lui

Rotaru Sergiu xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2017 - 26.10.2018;

Instanța de apel: 26.12.2018 - 08.05.2019;

Instanța de recurs: 28.06.2019 - 10.03.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 26 octombrie 2018, Rotaru Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Canțer Mihaela, fiind dispusă încasarea de la inculpatul Rotaru Sergiu în beneficiul acesteia a sumei de 16 651 (șaisprezece mii șase sute cincizeci și unu) lei, dintre care 1 651 (una mie șase sute cincizeci și unu) lei cu titlu de prejudiciu material și 15 000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, inculpatul Rotaru Sergiu, la 28 iulie 2016, aproximativ la ora 17:00, aflându-se în pădurea din apropierea xxxxx, intenționat, având scopul satisfacerii poftelor sexuale în formă normală, aplicând constrângerea fizică față de xxxxx, pentru a-i înfrânge rezistența fizică și pentru a face astfel posibil raportul sexual, a apucat-o de spate

și mâini și a urcat-o forțat în automobilul personal de model Mercedes S420 cu n/î xxxxx, după care, contrar voinței ei, a întreținut un raport sexual în formă normală.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 171 alin. (1) Cod penal - „raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei”.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a contestat-o cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei inculpatului și emiterea unei decizii în această parte, prin care inculpatului Rotaru Sergiu să i se aplice o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat că, prima instanță a calificat corect acțiunile inculpatului, dar nu a respectat criteriile de individualizare a pedepsei, aceasta fiind prea blândă, fiind astfel încălcate prevederile art. 61 alin. (2) și art. 75 Cod penal, fapt care nu va asigura atingerea scopului legii penale or, inculpatul a fost anterior condamnat pentru diferite infracțiuni, cu stabilirea unei perioade de probațiune, dar pedeapsa nu și-a produs efectul de corectare, circumstanță care urmează a fi considerată agravantă. La fel, inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și nu a manifestat regret față de cele comise.

3.1. Avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele părții vătămate xxxxx a declarat apel, solicitând casarea sentinței și emiterea unei decizii, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 4 ani, admiterea integrală a acțiunii civile și încasarea din contul inculpatului a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei, a sumei de 11 651,61 lei cu titlu de cheltuieli și suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică în instanța de apel.

În argumentarea cererii declarate, apelantul a invocat următoarele motive:

- constrângerea fizică și psihică a avut loc, fiind confirmată prin probele anexate la dosar;

- leziunile corporale corespund declarațiilor părții vătămate și ale martorului Pleșca Cristina, care a auzit totul la telefon;

- deși nu a amenințat-o, inculpatul a dus partea vătămată în pădure, ca aceasta să nu poată fugi, iar la telefon s-a înțeles cu alte două persoane să vină unde se aflau ei doi, insuflându-i părții vătămate teama că, va fi violată în grup;

- instanța i-a suspendat condiționat executarea pedepsei, deși inculpatul a fost anterior condamnat;

- inculpatul i-a lezat integritatea fizică și psihică a părții vătămate, motiv pentru care, acțiunea civilă urmează a fi admisă integral.

3.2. Inculpatul Rotaru Sergiu a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei decizii de achitare.

În motivarea apelului, inculpatul a invocat următoarele motive:

- sentința este neîntemeiată;

- declarațiile părții vătămate și ale martorilor Pleșca Cristina, Ciorici Victor și procesele - verbale de cercetare la fața locului din 28.07.2016 și de confruntare din 23.09.2016, nu demonstrează vinovăția inculpatului;

- instanța a constatat prezența constrângerii fizice, dar acest fapt este în

contradicție cu declarațiile părților la proces, or partea vătămată nu a declarat că, ar fi fost aplicată constrângerea fizică prin dezgolirea sa violentă, motiv pentru care, rezultă că partea vătămată avea posibilitatea să se apere, dar nu a opus rezistență și deci inculpatul urmează să fie achitat.

3.3. Avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului Rotaru Sergiu, de asemenea a declarat apel în care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În argumentarea cererii de apel apărarea a invocat următoarele motive:

- prima instanță nu a apreciat corect circumstanțele cauzei;
- declarațiile martorilor Pleșca Cristina și Ciorici Victor urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt probe indirecte;
- raportul sexual forțat nu poate exista fără leziuni, iar rapoartele medicale nu atestă prezența acestora;
- instanța nu a dat apreciere raportului de expertiză medico - legală din 20.09.2016, care a fost prezentat de către partea apărării, care confirmă că, pe corpul inculpatului nu au fost depistate leziuni, ceea ce combate versiunea părții vătămate că s-a apărut.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, au fost respinse ca nefondate cererile de apel declarate de către inculpatul Rotaru Sergiu și avocatul Brînză Alexei în numele acestuia, admise cererile de apel declarate de către procuror și de către avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele părții vătămate xxxxx, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

lui Rotaru Sergiu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Rotaru Sergiu în beneficiul părții vătămate Canțer Mihaela a sumei de 10 500 (zece mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 1 780 (una mie șapte sute optzeci) lei, cu titlu de cheltuieli pentru examinarea medicală repetată.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În argumentarea soluției pronunțate instanța de apel a menționat, că deși inculpatul Rotaru Sergiu nu și-a recunoscut vina în privința comiterii infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia este constatată prin totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, după cum urmează: declarațiile părții vătămate xxxxx (f.d. 182-183); declarațiile martorilor Pleșca Cristina (f.d. 182-183); Ciorici Victor (f.d. 175-176); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.07.2016 (f.d. 9-12); procesul-verbal de confruntare din 23.09.2016 efectuat între bănuitul Rotaru Sergiu și partea vătămată xxxxx (f.d. 78-79).

Astfel, reieșind din circumstanțele cercetate, instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Rotaru Sergiu este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, adică violul, după semnele calificative „*raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei*”.

Declarațiile inculpatului Rotaru Sergiu precum că, nu a săvârșit infracțiunea imputată și că, raportul sexual a fost benevol, au fost apreciate critic de către instanța de apel, deoarece vinovăția inculpatului și-a găsit confirmare după cercetarea declarațiilor părții vătămate xxxxx și ale martorilor Ciorici Victor și Pleșca Cristina.

Cu referire la declarațiile inculpatului privind înscenarea pusă la cale de către partea vătămată xxxxx, instanța de apel a menționat că aceasta reprezintă versiunea inculpatului, însă instanței nu i-au fost prezentate probe care să confirme alegațiile inculpatului.

La fel, instanța de apel a menționat că alegațiile părții apărării precum că, inculpatul nu a aplicat constrângerea fizică în privința părții vătămate, sunt combătute prin declarațiile părții vătămate și ale martorilor Ciorici Victor și Pleșca Cristina, declarațiile cărora au fost apreciate corect, coroborează între ele și sunt consecvente, iar partea apărării nu a demonstrat în ce anume constă lipsa de apreciere a acestora.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis corect în privința excluderii raportului de expertiză medico-legală nr. 243 D din 20.09.2016 ca probă în vederea constatării aplicării constrângerii prin aplicarea violenței fizice, or raportul în cauză a stabilit că vătămarile neînsemnate depistate la partea vătămată nu sânt specifice acțiunilor de viol. La fel, partea vătămată nu a declarat despre aplicarea violenței de către inculpat sau aplicarea de către acesta a violenței psihice.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61 și art. 75 Cod penal, menționând că inculpatul Rotaru Sergiu anterior a fost judecat, antecedentele penale fiind stinse.

Astfel, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău nr. 1a-1300/13 din 01.07.2013, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 16.05.2013 în partea stabilirii pedepsei și lui Rotaru Sergiu i s-a stabilit definitiv pedeapsa cu amendă în mărime de 700 de unități convenționale, cu privare de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități în domeniul administrării publice și private pe un termen de 1 an (f.d. 63 - 77).

Instanța de apel a reținut că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog (f.d. 31, 61-62). Circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, la fel cum nu sunt nici temeiuri de liberare a inculpatului de răspundere penală. Infracțiunea comisă se pedepsește cu închisoare de la 3 la 5 ani, astfel încât este una mai puțin gravă.

Reținând circumstanțele enumerate, dar și având în vedere că inculpatul nu și-a recunoscut vina, că anterior a fost condamnat, dar nu și-a corectat

comportamentul, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis eronat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui Rotaru Sergiu poate fi atins prin aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Drept urmare, instanța de apel a exclus prevederile art. 90 Cod penal, considerând că izolarea inculpatului de societate va duce la corectarea și reeducarea lui, pedeapsa fiind justificată, echitabilă și rațională și în măsură să atingă scopul legii penale de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de alte infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

4.3. Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată xxxxx împotriva lui Rotaru Sergiu, instanța de apel a reținut că prima instanță a conchis corect că, părții vătămate cu certitudine i-a fost pricinuită o traumă psihologică profundă generată de acțiunile infracționale ale inculpatului, considerente pentru care, acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată a fost admisă, cu încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate a sumei de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 1 651 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Totodată, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a încasa de la Rotaru Sergiu în beneficiul părții vătămate xxxxx a sumei de 10 500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 1 780 lei, cu titlu de cheltuieli pentru examinarea medicală repetată.

4.4. Cu referire la cerința procurorului privind încasarea de la inculpatul Rotaru Sergiu în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 57,12 lei, instanța de apel a considerat că, prima instanță a conchis corect de a o respinge ca neîntemeiată or, organul de urmărire penală a dispus efectuarea expertizelor în conformitate cu art. 143 Cod de procedură penală, astfel încât efectuarea expertizei s-a efectuat pentru stabilirea circumstanțelor cauzei în cadrul urmăririi penale și pentru a stabili gradul de vinovăție al inculpatului, cheltuielile respective urmând a fi trecute în contul statului.

5. Inculpatul Rotaru Sergiu a depus recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare sau cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, recurentul menționează că probele indicate în rechizitoriu nu demonstrează vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar analiza probelor efectuată de către instanțele inferioare nu explică elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

Suține că la caz lipsește latura obiectivă a infracțiunii de viol, deoarece nu a fost dovedită constrângerea fizică și psihică a părții vătămate, raportul sexual având loc cu acordul părții vătămate.

În acest sens evidențiază că instanța de apel a motivat contradictoriu, pe de o parte prezența constrângerii fizice aplicată asupra părții vătămate, iar pe de altă parte respinge calificativul de imposibilitate a victimei de a se apăra, deoarece nu

au fost constatate asemenea circumstanțe.

Consideră că vinovăția sa nu a fost dovedită în afară oricăror dubii rezonabile.

5.1. Ulterior, în interiorul termenului prevăzut de lege, inculpatul a mai depus un recurs ordinar în temeiul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

În argumentarea recursului inculpatul menționează, că instanța de apel nu a făcut o descriere completă a faptei ca fiind dovedită, inclusiv și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 243D din 20.09.2016, prin care s-au constatat extorcații..., însă aceste leziuni nu sunt caracteristice actului sexual forțat.

Consideră că instanțele de fond au evitat să se pronunțe asupra faptului, că partea vătămată nu a opus rezistență.

Relevă că probele pe care instanțele inferioare și-au întemeiat concluzia cu privire la vinovăția sa, sunt probe indirecte, iar raportul de expertiză medico-legală, procesele-verbale de cercetare la fața locului și audierea persoanelor în cadrul acestui proces penal, nu-i demonstrează vinovăția.

6. Procurorul a depus referință la ultimul recurs al inculpatului, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În susținerea poziției sale procurorul relevă că argumentele recursului se întemeiază doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei, însă din conținutul deciziei atacate rezultă că instanța de apel nu a comis erori de drept.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursurile ordinare declarate în speță urmează a fi admise din considerentele ce urmează.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit deciziei instanței de apel din 08 mai 2019, au fost respinse ca nefondate cererile de apel declarate de către inculpatul Rotaru Sergiu și avocatul Brînză Alexei în numele acestuia, admise cererile de apel declarate de către

procuror și de către avocatul Străisteanu Doina Ioana în numele părții vătămate xxxxx, casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Rotaru Sergiu, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, s-a dispus încasarea de la Rotaru Sergiu în beneficiul părții vătămate xxxxx a sumei de 10 500 lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și suma de 1 780 lei, cu titlu de cheltuieli pentru examinarea medicală repetată. În rest, sentința a fost menținută.

După cum rezultă din conținutul recursurilor declarate de inculpat, acesta critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al temeiurilor de casare conținute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; când 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii ori 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; precum și când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Astfel, inculpatul critică decizia instanței de apel atât sub aspectul constatării vinovăției sale, sub aspectul încadrării juridice a faptelor, cât și sub aspectul individualizării greșite a pedepsei penale.

Verificând argumentele recursurilor prin prisma temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și invocate de recurent, Colegiul penal atestă că aceste erori de drept nu și-au găsit confirmare la judecarea recursurilor declarate.

Aici urmează a fi menționat că criticile recurentului sub aspectele temeiurilor de casare nominalizate se axează pe o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate nu confirmă vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii

incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Rotaru Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal.

Contrar argumentelor recurentului prin care se invocă faptul, că de către organul de urmărire penală și instanțele de judecată nu au fost administrate probe suficiente pentru o condamnare penală, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Rotaru Sergiu, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului.

Prin urmare, analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel la judecarea apelurilor apărării, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârea adoptată cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția cu privire la recunoașterea vinovăției inculpatului Rotaru Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi „*raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică a persoanei*”.

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, în sensul că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, instanța de recurs menționează că inculpatul nu au motivat recursurile sub aspectul temeiului de casare invocat, nefiind specificate care ar fi acele prevederi legale în care urmau a fi încadrate juridic faptele greșit calificate în opinia inculpatului de către instanța de apel.

Astfel, în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu poate examina posibilitatea modificării încadrării juridice a faptelor incriminate inculpatului de către instanțele de fond, deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Distinct de considerentele enunțate mai sus, Colegiul penal atestă că argumentele recursurilor invocate sub aspectul temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării.

Astfel, analizând textul deciziei recurate, instanța de recurs constată, că în viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu corespunde cerințelor art. 61 Cod penal.

Raportând decizia atacată, la circumstanțele cauzei, Colegiul penal consideră că, soluția instanței de apel în această parte este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Totodată, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Pe când din conținutul părții descriptive a sentinței, Colegiul penal lărgit atestă că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave. De faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog (f.d. 31, 61-62). Circumstanțe atenuante sau agravante nu s-au stabilit, la fel cum nu sunt nici temeiuri de liberare a inculpatului de răspundere penală.

Totodată, prima instanță întemeiat a reținut, că deși inculpatul anterior a fost condamnat, antecedentele penale ale acestuia au fost stinse (f.d. 63, 64-77).

Având ca reper conglomeratul împrejurărilor menționate, prima instanță întemeiat a conchis că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de 1 an.

În acest context, potrivit dispozițiilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de

persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Colegiul penal relevă că prima instanță a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului, ținând cont și de conduita lui înaintea săvârșirii faptei, după săvârșirea acesteia și în timpul judecării.

În acest mod, în viziunea instanței de recurs, prima instanță corect a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, deoarece din circumstanțele speței rezultă că corectarea inculpatului poate fi realizată și fără izolarea acestuia de societate.

Instanța de recurs consideră, că concluzia instanței de apel, precum că pedeapsa stabilită de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă, nu expune și desfășoară opera de individualizare a pedepsei inculpatului în raport cu soluția adoptată, iar alte circumstanțe care ar demonstra că inculpatul nu poate fi corectat prin aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal, în speță nu au fost stabilite.

Colegiul penal lărgit, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că pedeapsa stabilită inculpatului, de către prima instanță corespunde prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată, iar scopul pedepsei penale va fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că, temeiul la care se referă recurentul, este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală în partea stabilirii pedepsei cu menținerea în această parte a sentinței primei instanțe.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admit recursurile ordinare declarate de către inculpatul Rotaru Sergiu, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019, în cauza penală în privința lui Rotaru Sergiu xxxxx, în latura penală în partea stabilirii pedepsei cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriei Criuleni din 26 octombrie 2018, prin care:

Rotaru Sergiu xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 171 alin. (1) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

În rest, dispozițiile deciziei contestate se mențin.

Rotaru Sergiu xxxxx urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința

lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **15 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor